

3 setembre 2020

Forum Edita

BARCELONA

V Trobada anual del llibre i l'edició

«El sector del llibre a debat.
Balanç i perspectives després
de la pandèmia»

CRÒNICA

Universitat Pompeu Fabra.
Barcelona School of Management
www.forumedita.com

Dijous, 3 de setembre de 2020

PARAULES DE BENVINGUDA

Patrici Tixis

“Necessitem una gran infraestructura que sigui l'expressió física de la relació de Barcelona amb el llibre”

La cinquena edició de Forum Edita s'ha celebrat a Barcelona, organitzada pel Gremi d'Editors de Catalunya i la UPF Barcelona School of Management. El Forum, que ha combinat el format presencial amb les ponències en *streaming* (amb una gran acollida, amb més de 600 inscrits), ha servit per oferir una panoràmica de l'estat del sector després de la crisi causada pel coronavirus, per compartir eines de treball, i per plantejar diverses hipòtesis per al futur.

En aquest sentit, Patrici Tixis Padrosa, president del Gremi d'Editors de Catalunya, i codirector de Forum Edita junt amb el periodista Sergio Vila-Sanjuán i el catedràtic Javier Aparicio Maydeu (director del Màster en Edició de la UPF, que just ara compleix 25 anys), ha assenyalat la importància de declarar el llibre com a bé essencial. Tixis ha expressat altres reivindicacions, com són aconseguir un pacte d'estat per a la lectura, i recuperar el projecte d'una gran infraestructura a Barcelona que doni cabuda a una biblioteca, un arxiu i un museu que mostri la important història de l'edició a la ciutat. “Una gran infraestructura, en definitiva, que sigui l'expressió física de la relació de Barcelona amb el llibre”.

Patrici Tixis ha recordat que aquesta cinquena edició era especial, pel que suposa el cinquè aniversari, però també per les condicions sanitàries imposades per la pandèmia, que ha obligat que part de l'audiència segueixi les ponències a través de *streaming*. “Més que una edició 'especial' jo l'anomenaria 'espacial': perquè el gruix de la nostra audiència està en l'espai sideral”, ha fet broma l'editor.

“Quan vam començar la marxa del Forum Edita Barcelona ens vam proposar projectar les reflexions dels protagonistes de l'edició a Espanya i al món cap al futur. Però crec que, en els prop de cent panells que hem tingut al llarg d'aquests anys, mai se'ns va acudir que ens podia passar per sobre un tsunami de dimensions tan desproporcionades com el que vivim aquesta primavera”, ha explicat. “Qui podia imaginar-se que de la nit al dia tancarrien totes les llibreries, obligarien la gent a quedar-se a casa i la venda de llibres es convertiria, com en temps de la 'lleï seca', en una aventura arriscada i pràcticament clandestina. Ni Ray Bradbury hauria estat capaç d'imaginar una distòpia com aquesta”, ha afegit Tixis.

No obstant això, paradoxalment, han ocorregut fenòmens també imprevisibles durant els últims mesos. Així ho ha corroborat el president del Gremi d'Editors de Catalunya: “Hem vist créixer d’una manera exponencial el comerç electrònic”. I ha afegit: “També hem vist, malauradament, com augmentava el robatori de llibres electrònics i com es distribuïen els arxius robats de manera massiva a través de les xarxes socials més conegudes sense que aquestes poguessin ni un sol dit per impedir-ho malgrat les nostres denúncies directes. Però sobretot, sobretot, el que hem vist és que es llegia molt més que abans. Molt més que mai”.

Quan el mercat es va arribar a desplomar prop del 60% durant les nou setmanes que va durar l’estricta confinament, i mentre el sector lluitava per intentar que totes les empreses de la cadena de valor del llibre poguessin realitzar amb èxit la travessia de desert, “els nostres lectors seguien allà, llegint més que mai”. I així ho ha volgut posar en valor Tixis, donant la benvinguda a una jornada que, com és habitual, ha conduït i dinamitzat el periodista Toni Iturbe. ●

Oriol Amat

“Ara és més important l’estratègia que la planificació”

El degà de la UPF Barcelona School of Management, Oriol Amat, ha donat la benvinguda al Forum Edita explicant que, en moments de crisi, com el que encara estem vivint, no és fàcil apostar pel creixement, però, tanmateix, és l’única manera de fer-ho.

“La cultura té un gran futur”, ha volgut subratllar el degà.

Oriol Amat ha ironitzat sobre les diverses hipòtesis i punts de vista que plantegen els economistes. “Quan hi ha tres economistes, hi ha quatre opinions”, ha fet broma, tot i que ha insistit en la importància de prioritzar la salut per sobre de tota la resta.

“Cal prioritzar la salut a l’economia. Amb salut, vindrà l’economia”, sosté.

“Tot depèn de la salut. Si la vacuna arriba al gener, l’economia anirà d’una manera. Si no, d’una altra”, ha recordat Amat, qui a més ha assenyalat que en temps convulsos com els actuals sí que hi ha una certesa: “Tenim la certesa que la incertesa és màxima, i que en 24 hores tot pot canviar”, ha afegit.

Citant Paul Valéry, el degà de la UPF Barcelona School of Management ha dit que “el futur ja no és el que era”. Però, precisament per això, ha advertit que “és més important, ara, l’estratègia que la planificació”. ●

José Manuel Rodríguez Uribes

“La feina dels editors és un model inspirador”

José Manuel Rodríguez Uribes, ministre de Cultura i Esport, ha agafat el guant llançat pels editors, i ha intervingut des de Madrid, inaugurant el Forum Edita, per explicar que convocarà una gran taula del llibre amb tots els integrants de la cadena per arribar a un gran pacte d'estat pel llibre i la cultura.

El ministre, que ha començat la seva intervenció en català, ha dit, però, que “el futur de la cultura passa pel digital”, i ha felicitat els organitzadors per convocar un fòrum en el qual debatre eines i estratègies de treball. Ha reconegut que la tasca dels editors és, sempre, “un model inspirador” ja que són ells “els millors per reflexionar sobre els reptes i desafiaments del sector”.

“La indústria del llibre és la primera indústria cultural”, ha recordat José Manuel Rodríguez Uribes, i ha afegit que “cal una transició cap a un model econòmic basat en la innovació i la formació, i l'ocupació de qualitat”. En aquest sentit, ha anunciat també que el Govern està treballant en “un full de ruta per sortir amb força d'aquesta crisi” i que, per això, comptaran amb els 140 mil milions d'euros que la Unió Europea ha anunciat que destinarà a sufragar els danys econòmics de la pandèmia.

El ministre de Cultura i Esport ha reiterat la seva “plena voluntat de diàleg i cogovernança” i, entre les mesures que prendrà, hi ha un nou Pla de Foment de Lectura.

“La venda del llibre electrònic va créixer un 50% durant el confinament”, ha assenyalat el ministre, que ha recordat que a la Fira de Frankfurt de 2022 Espanya serà el país convidat. “Hem posat en marxa, per primera vegada, una plataforma en línia (*Books from Spain*) que facilita la venda de drets de traducció”, ha volgut també ressaltar. ●

Joan Subirats

“Barcelona no seria el que és sense el món del llibre”

Joan Subirats, tinent d'alcaldia i encarregat de l'Àrea de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat de l'Ajuntament de Barcelona, també ha volgut donar la benvinguda al Forum Edita, i ho ha fet recordant el recentment desaparegut Juan Marsé, “un autor importantíssim que ens ha fet recordar la postguerra, i que va retratar la Barcelona dels vençuts”.

En aquesta línia, Subirats ha anunciat que el consistori està preparant, amb la seva família, un homenatge a l'autor, “quan les circumstàncies ho permetin”.

“El sector ha recuperat una certa capacitat de reacció després de la situació complicada”, ha explicat el tinent d’alcaldia, i ha assenyalat que “la llibreria no és només un instrument, és un centre de cultura. Moltes llibreries han aconseguit mantenir el seu vincle de proximitat”.

“No és només resiliència”, ha insistit Subirats. “Barcelona no seria el que és sense el món del llibre”, ha reconegut el també polític, advertint l’especial relació que té la capital catalana amb el sector.

Per tot això, l’Ajuntament, tal com ha explicat el seu tinent d’alcaldia, ha comprat, per valor d’un milió d’euros, títols per a biblioteques de la ciutat, donant suport així al sector. I ha organitzat, malgrat les difícils circumstàncies, el festival Grec, les festes de la Mercè, i ja ha anunciat una nova edició de la Biennal del Pensament.

“No ens resignem”, ha afirmat Joan Subirats. ●

Mariàngela Vilallonga

“La cultura ens ha salvat durant el confinament”

També la consellera de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Mariàngela Vilallonga, ha participat en la inauguració de la cinquena edició del Forum Edita. I ho ha fet felicitant els organitzadors perquè, segons les seves paraules, han aconseguit “combinar l’assistència presencial i virtual d’un fòrum imprescindible per seguir resistint. I amb totes les mesures de seguretat”.

“La cultura ens ha salvat durant el confinament”, ha dit Mariàngela Vilallonga, que ha admès que molts dels hàbits “que hem instal·lat a les nostres vides” seguiran amb nosaltres durant molt de temps.

La consellera de Cultura de la Generalitat de Catalunya ha volgut respondre a l’“optimisme” del ministre de Cultura, i ha lamentat que no li respongués una carta que li va enviar perquè la cultura fos declarada bé essencial. La Generalitat, ha afirmat, ja està treballant en això. “Necessitem diners de l’Estat, nosaltres ja ho repartirem sota els nostres criteris”, ha afirmat.

També ha anunciat Mariàngela Vilallonga que el Govern està treballant en un Pla Nacional de la Lectura propi, i que s’ha creat un consell específic per a això “amb l’horitzó 2030”. És la primera vegada que s’ha encarregat des de la Generalitat, ha dit, i ha explicat que el Departament d’Educació i la Direcció General d’Universitats també participaran activament en el projecte.

“El món del llibre ha de ser contemplat amb tota la seva complexitat, des dels creadors fins als receptors, passant pels editors, distribuïdors i llibreries”, sosté, i per això creu imprescindible que la Generalitat ajudi a tota la cadena, i també a la internacionalització, com ja fa des de l’Institut Ramon Llull.

Vilallonga ha anunciat també a Edita la commemoració oficial, durant el 2020, dels 250 anys de la mort d'Isabel Jolís, una impressora que encarna la importància del paper de la dona en l'edició, i que va editar la segona part d'*El Quixot*. ●

PRESENTACIÓ DE LA JORNADA

Javier Aparicio Maydeu

“La cultura no pot ser tractada com un attrezzo”

Javier Aparicio Maydeu, creador i director del Màster en Edició de la UPF Barcelona School of Management, i codirector del Forum Edita, ha donat la benvinguda als assistents recordant que “el Forum va néixer per donar veu i fer visible el sector, i perquè fos una trobada internacional a una capital del llibre, com és Barcelona”.

“Aquesta cinquena edició s’havia de fer”, ha dit Javier Aparicio Maydeu, recordant que el nombre d’inscrits ha anat creixent des de la primera edició. A més, ha admès que aquest any era especial perquè el Màster en Edició de la UPF que dirigeix compleix 25 anys. “Això vol dir 25 promocions d’alumnes que es formen per a ser editors”, ha posat en valor.

“A la UPF, hem entrat en el *top ten* de les universitats amb més prestigi. Sempre hem pensat en el món de la cultura, no només en el de la investigació”, ha explicat el professor, que ha recordat unes paraules de Carlo Feltrinelli, precisament pronunciades a Edita, i que són especialment reveladores en l’actualitat: “En una època en què estem connectats a tot 24 hores al dia i rebem milers de missatges, llegir un llibre és un acte revolucionari: aïllar-se de tot i destinar temps per a un mateix només es pot veure així”.

“La pandèmia ens ha engabiat. Els llibres són el que ens ha permès no embogir. La cultura no pot ser tractada com un attrezzo”, ha dit Javier Aparicio Maydeu qui, a més, ha recordat que “la formació no és una despesa pública, sinó una inversió estatal”.

El codirector del Forum Edita ha explicat que, des dels seus inicis, “el Forum busca analitzar el sector, compartir experiències, i escoltar professionals de referència”. I a més, tot i la complicada situació actual, ha volgut ressaltar que “cada any neixen i creixen noves editorials. I, així, l’ecosistema s’enriqueix”.

Ha conclòs la seva intervenció amb un desig per als assistents: “Gaudeixin, llegeixin i editin”, els ha dit Javier Aparicio Maydeu. ●

ANÀLISI DE LA SITUACIÓ

Ponència

L'ACCELERACIÓ DE LES TENDÈNCIES DE LA PANDÈMIA

Rüdiger Wischenbart

“Cal ser més astuts per segmentar els nostres públics”

El consultor editorial Rüdiger Wischenbart ha intervingut des de Viena —és la tercera vegada que participa al Forum Edita— per advertir de la “gran fragmentació” del sector, i per desfer alguns “malentesos”. I és que, segons el ponent, “la Covid-19 no colpeja tothom de la mateixa manera”.

El que ha fet la pandèmia, segons el consultor, és “accelerar tot tipus de transformacions” que, d’alguna manera, ja estaven en marxa, tot i que ha reconegut que és encara molt complicat predir l’impacte de la Covid-19. “Hi ha tantes coses que no sabem... ens falten dades. La qüestió imminent és què passarà en l’últim trimestre del 2020”, ha assenyalat.

“És una cosa imprevisible que ho ha colpejat tot, però això ha passat en un moment especialment fràgil. No obstant això, el sector de el llibre ja ha superat altres crisis”, ha dit Wischenbart.

Tot i la manca de dades concretes, i d’elements d’anàlisi fiables, el consultor editorial ha volgut apuntar alguns aspectes prometedors: “Estem guanyant força. Tot depèn de cada país. Hi ha hagut un augment de vendes en la ficció, i les campanyes puntuals de *best-sellers* han funcionat”. “També en materials educatius hi va haver un pic durant el confinament”, ha assenyalat, tot i que és cert que actualment han baixat una mica les seves vendes.

“Cal ser més astuts per segmentar els nostres públics en les campanyes de màrqueting”, ha reclamat Rüdiger Wischenbart, i ha recordat que “hi ha molts canals sense explotar suficientment, com la literatura infantil i juvenil. En les plataformes digitals estan molt per sota del seu potencial”, ha afegit.

“No tornarem a la normalitat d’abans. Hem d’estar oberts a aprendre i col·laborar, i a treballar conjuntament”, ha conclòs el consultor editorial. ●

Ponència

QUÈ HA PASSAT AL MERCAT EDITORIAL A ESPANYA?

Iñigo Palao

**“El lector segueix sent fidel al mercat,
però és vital mantenir el teixit de llibreries”**

El consultor Iñigo Palao, de GFK, també ha explicat que les conseqüències de la pandèmia han variat segons el context de cada país. Ha citat el cas de Suïssa com a exemple que, amb un confinament més curt, ha permès al sector editorial aguantar millor. La seva corba, per tant, és més plana.

“L’any va arrencar amb dades positives a Itàlia, França i Espanya, i ha tocat fons el mes d’abril”, ha explicat Palao, que ha volgut deixar clar que, actualment, “estem davant d’una ve baixa”. Aquest ascens haurà d’analitzar-se, de nou, properament. “Serà central l’últim trimestre”, ha apuntat.

“El mercat editorial té una gran oferta depenent del territori. El llibre més venut no sol coincidir entre els països, per exemple. I això no passa en altres sectors”, ha dit el consultor de GFK, qui a més ha insistit en la importància de seguir produint tot i la situació.

Iñigo Palao ha admès que, al mercat espanyol, que venia creixent des del 2014, s’ha notat molt que no s’hagi celebrat, com és habitual, la Fira del Llibre i la diada de Sant Jordi.

“El lector segueix sent fidel al mercat. Però és vital mantenir el teixit de llibreries. Els teixits tradicionals són essencials per a fer-lo sostenible”, ha recordat Palao.

També ha assenyalat el consultor una tendència durant la pandèmia, la caiguda del preu del llibre. Això és a causa de diversos factors: el canvi de formats (s’han venut més *e-books*, generalment més econòmics que el llibre en paper), la major venda d’altres gèneres (com els materials educatius) i menys oferta de novetats (que han baixat fins a un 59% durant el confinament). En l’anomenada nova normalitat, les novetats han anat arribant a poc a poc als lectors, i ara mateix tan sols hi ha un 9% menys que l’any passat per les mateixes dates.

“El llibre va tenir una recuperació en ve baixa, no com altres sectors. És l’oportunitat de l’*e-book*. Els canvis de tendència són sempre una oportunitat, i cal aprofitar l’augment de temps d’oci a casa”, ha recomanat Iñigo Palao. ●

PERSPECTIVES: CAP ON ANEM? EL FUTUR DEL SECTOR DEL LLIBRE POST COVID-19

Ponència

LA VISIÓ DELS GRANS GRUPS

Jesús Badenes i Núria Cabutí

“Cal dimensionar l'impacte del creixement digital”

Jesús Badenes, del grup Planeta, també ha volgut posar en valor la recuperació en forma de ve baixa del sector. Per explicar la situació, ha recorregut a una cita popular, tradicionalment atribuïda a Benedetti: “Ara que sabíem totes les respostes... ens han canviat les preguntes”.

Badenes, però, ha dit que “cal dimensionar l'impacte del creixement digital”. I és que, com ha explicat, si bé és cert que ha crescut un 50%, aquest creixement només l'ha portat del 5% al 7% dels ingressos totals. “El llibre en paper segueix sent el gran protagonista. El futur del llibre no és només digital”, ha insistit.

“Ha crescut molt el comerç electrònic, que ha pujat un 20%. El gran creixement s'ha produït a les llibreries independents. Els centres de la ciutat s'han buidat”, ha explicat l'editor.

També ha celebrat l'increment dels hàbits de lectura. “Entre les vuit activitats més rellevants durant el confinament, una ha estat la lectura. I en una franja que abans no es donava: hi ha un planter de lectors que no existia”, ha apuntat.

L'editor del grup Planeta ha recomanat ser molt flexibles a partir d'ara —en un context de profunda incertesa—, i ha advertit que “el comerç electrònic ha vingut per quedar-se”. Serà, ha admès, una eina fonamental per a les llibreries.

Badenes també ha explicat al Forum Edita que el Premi Planeta se celebrarà, com és costum, el 15 d'octubre, buscant un format que garanteixi les mesures sanitàries.

Per la seva banda, Núria Cabutí, de Penguin Random House, ha explicat que, just quan va arribar el confinament, el seu grup editorial estava intentant aplicar un dia setmanal de teletreball. “En poques hores... el vam haver d'aplicar tota la setmana. Tot es va accelerar”, ha reconegut, posant en marxa temes que, si no, s'haguessin dilatat. “Ho vam poder fer amb un gran compromís de tots els equips. Ara sabem que conviurem amb models híbrids de treball. La pregunta és què passarà amb les oficines”, ha dit.

Núria Cabutí ha afirmat que “la lectura ha estat un cavall guanyador durant el confinament”. Hi ha hagut, segons explica, un increment de vendes en el llibre de butxaca, i en la literatura infantil.

També l'editora ha volgut explicar que el comportament ha estat diferent segons el mercat. On el canal *online* (assegura't que la versió castellana també està en cursiva, please!) és més fort, han pogut capejar millor la situació. És l'exemple dels Estats Units, "que creix com no ho havia fet en 15 anys". No obstant això, a Mèxic la caiguda és tremenda, ja que ha superat el 40% de pèrdues. "La mala situació a l'Amèrica Llatina va afectar el llibre moltíssim", ha admès.

Cabutí ha explicat que a Espanya s'ha acusat molt que les llibreries tanquessin. "Quan la llibreria ha pogut obrir, el lector ha tornat. Hi ha una fidelitat que és un valor que cal mantenir. La llibreria és fonamental per donar a conèixer nous autors. Fa una gran tasca cultural, i les editorials hem de recolzar-les", ha afegit.

L'editora considera que també és una bona oportunitat per donar visibilitat al fons editorial, i ha explicat, en aquest sentit, que el seu grup tindrà un nou magatzem fora de Barcelona, amb 45.000 metres quadrats.

"Creiem que cal preservar la propietat intel·lectual de l'autor, perquè l'ecosistema sigui el més variat possible", ha dit, preguntada per les plataformes de subscripció que funcionen en altres països, com a Suècia, on ha baixat un 7% l'espai físic com a lloc de venda.

A més, ha advertit Núria Cabutí, "haurem de ser més sensibles als temes mediam-bientals, amb les tintes, el reciclatge, i el paper que utilitzem. Hi haurà un major compromís en els propers anys", ha conclòs. ●

Ponència
L'EDICIÓ LITERÀRIA
Piero Salabè i Sol Salama

“El mercat editorial tan sols pot seguir endavant a través de la passió”

Piero Salabè, de l'editorial Carl Hanser Verlag, ha intervingut en vídeo per assegurar que “el llibre té un gran futur perquè està relacionat amb alguna cosa que tota la humanitat busca: el plaer”. Aquest optimisme, però, l'ha matisat ell mateix explicant que a Alemanya han baixat el nombre de llibreries independents “i les grans pateixen també la competència d'Amazon”, ha afegit.

“La pandèmia ens està ensenyant camins per aprendre els reptes de futur”, ha dit l'editor, qui també lamenta que l'espai dedicat als llibres en els mitjans de comunicació hagi disminuït: “Les ressenyes tenen, a més, menys impacte que abans”, assegura.

“La presència del *best-seller* sempre amenaça la varietat de l'oferta dels llibres. Però, gràcies a la passió dels professionals, s'ha salvat la varietat”, diu Piero Salabè. L'editor ha explicat a Edita que Alemanya va tancar totalment les seves llibreries entre quatre i cinc setmanes, entre març i abril. “Es va vendre un 66% menys que l'any anterior. Però hi va haver demanda en línia. Es va lliurar a domicilis, fins i tot en bicicleta. Els llibreters van ser més creatius que mai”.

En nombres generals, els editors han perdut un 8%. “És menys greu que en altres sectors. Ha augmentat la literatura infantil i juvenil”. La pandèmia, segons Salabè, el que sí farà és transformar radicalment la presentació dels llibres. I això sí que és preocupant ja que, sosté, “molts autors guanyen més diners en les seves lectures públiques que a través dels seus beneficis per drets d'autor”. El suport institucional, però, ha estat fonamental a Alemanya, que ha aportat 50 milions d'euros al sector a través del seu ministeri de cultura.

En les conclusions de la seva intervenció, Salabè ha tornat a l'optimisme: “Fundar una editorial, buscar noves veus, creure en la literatura. Això no desapareixerà mai. El mercat editorial només pot seguir endavant a través de la passió”, ha defensat.

Per la seva banda, l'espanyola Sol Salama, que va fundar l'editorial Tránsito fa just dos anys, ha explicat que es va llançar al sector en un moment de catarsi personal, quan el seu pare acabava de morir. D'aquí el nom, “trànsit”, una aposta que ha realitzat, en principi, sense tenir una clara vocació empresarial.

“Els somnis poden dur-se a terme”, ha dit Salama. “Vaig apostar per publicar només autores, dones. Ha tingut una gran acollida. Alguns em van dir que era un suïcidi. Ara tenim un catàleg de deu llibres”, ha explicat des de casa, que és també la seva seu editorial.

“Una de les coses que més m’agrada és tenir un contacte directe amb els llibreters”, ha explicat l’única responsable de l’editorial Trànsit, que ha reconegut que va aprendre molt de l’ofici mentre va treballar a Penguin Random House. “Em va donar una visió panoràmica del sector”, sosté.

“He viscut la pandèmia amb por. Va arribar quan estava començant a somriure. No tinc ganes de rendir-me. He après a ser més creativa: vam fer un *videobook* per al llibre que s’havia quedat confinat a les llibreries”, ha explicat davant els seguidors del Forum Edita, que han aplaudit la seva passió.

També explica Sol Salama que, durant el confinament, “s’ha generat una xarxa virtual molt forta entre llibreries, editorials i lectors. Estàvem més connectats que mai”. I és que, com reconeix, no s’imagina un món sense llibres. Tem, d’altra banda, que la baixada de poder adquisitiu de la població provoqui la pèrdua de lectors. “Això ho viuria com un gran retrocés”, admet.

“L’únic que puc fer ara és treballar, i seguir treballant. Retardaré el meu pla de creixement, no trauré més títols a l’any. És el moment de ser cautelosa”, ha explicat a Edita. ●

Ponència
L'EDICIÓ EDUCATIVA
Miguel Barrero

**“L'educació va més enllà de l'escola
i del calendari escolar”**

El president de la Federación de Gremios de Editores de España, i editor del grup Santillana, Miguel Barrero, ha explicat al Forum Edita que el llibre educatiu (preferix anomenar-lo així en comptes de “llibre de text”) representa un terç de la facturació total a Espanya.

“Hem facilitat durant el confinament que hi hagi una continuïtat en el procés d'aprenentatge”, ha afirmat, tot i que reconeix que “hi ha incertesa en la tornada a l'escola. Ens està afectant també a la facturació”.

“Nosaltres responem a un sistema educatiu, ajustem el nostre material a una cosa que està reglada”, ha aclarit Miguel Barrero, qui pronostica que, després de la pandèmia, hi haurà “un sistema educatiu híbrid, amb recursos digitals i analògics. Són aspectes relacionats. Moltes vegades el presencial també remet al digital. Aquí hi ha espai per a la innovació”.

De fet, ha explicat també que porten “dues dècades invertint en una tecnologia que no havia estat prou utilitzada. Ara això s'ha descobert, en una situació de necessitat. Tenim l'oportunitat de posar-ho en valor. Hem multiplicat per quatre les llicències per al llibre digital durant la pandèmia”.

“La tecnologia —que té un paper important— no ha resolt el problema de l'educació. Tenir una tauleta a casa no és la panacea. No necessitem ni visions apocalíptiques ni panacees. La tecnologia ha de respondre a una visió educativa”, afirma, convençut.

l'anuncia habilitats que hauran d'entrar en escena, com “resistir a la frustració, aprendre a aprendre, i marcar-se una disciplina... i això pot dibuixar un catàleg editorial”.

“La innovació requereix mètode, planificació i material. El nostre paper és fer seqüències d'aprenentatge, amb un mètode o un altre. No tot està a Internet. Cal aprendre a cercar, aprendre criteris, i preguntar-se si hi ha garanties científiques i ètiques”, sosté el president de la Federación de Gremios de Editores de España.

“El material escolar ha donat certesa en una etapa d'incertesa”, ha celebrat. “La família ha aparegut com a subjecte actiu de l'educació dels seus fills, no com a mer supervisor. Aquí trobem un nou segment de negoci. Podem desenvolupar aplicacions educatives per als pares”, afirma.

Miguel Barrero creu que “els llibres educatius seran pensats per a l'aula i per a la llar”. I considera que “l'educació ha patit un procés d'expansió, mostrant que va més

enllà de l'escola i del calendari escolar". Per tot això, "el futur és il·lusionant per als editors de llibres educatius".

És clar que hi ha riscos, com el moviment pendular. Barrero tem que, quan hi hagi vacuna, "tornem a comportar-nos com abans, delegant completament l'educació". I ha volgut concloure la seva intervenció advertint que "els models de gratuïtat són insostenibles per al sector, i no garanteixen la igualtat d'oportunitats". ●

Ponència
L'EDICIÓ EN CATALÀ
Montse Ayats

**“El repte és que els fons editorials
tinguin més oportunitats”**

Montse Ayats, editora d'Eumo, i presidenta d'EDITORS.CAT, ha recordat que quatre milions i mig de persones parlen habitualment en català, en un mercat que ingressa anualment 237 milions d'euros.

“Tenim un creixement sostingut de l'1% o 2% cada any, amb un increment de la ficció. També de la literatura juvenil i infantil”, ha dit Ayats, qui a més defensa que en l'edició en català cada vegada hi ha més diversitat de gèneres, i que s'ha apostat per l'assaig com mai abans.

La presidenta d'EDITORS.CAT ha explicat que el sector gaudeix de bona salut perquè “des dels anys vuitanta, els nens i nenes aprenen a l'escola en català, i això es tradueix en una bona oferta editorial. Abans de la pandèmia era un moment dolç. I al juny i juliol ens hem anat recuperant”.

“El que necessitem és més lectors. Moltes persones han redescobert la lectura durant el confinament. Necessitem que es mantingui un ecosistema, el català, que és ric i variat. Si hi ha una oferta, pots generar una demanda”, defensa l'editora.

Com altres ponents del Forum Edita, creu que el repte és que els fons editorials tinguin més oportunitats. “Les llibreries de proximitat sempre han estat fonamentals per als editors en català”, reconeix Montse Ayats.

Tot i que ha celebrat que el sector hagi resistit la crisi, Ayats també considera que, de vegades, han estat “molt conservadors”. Per això, aposta per “explorar les noves formes de treballar, i aprofitar al màxim les eines digitals. I també les aliances entre segells i editorials”, ha dit la presidenta d'EDITORS.CAT, que, tot i la complexa situació, ha recordat que s'ha tornat a convocar la Setmana del Llibre en Català, que se celebrarà a Barcelona entre el 9 i el 13 de setembre. ●

Ponència

TENDÈNCIES DE LA DISTRIBUCIÓ EN EL MÓN POST COVID-19

José Manuel Anta

“La impressió sota demanda ha salvat molts editors”

El director de la International Publishing Distribution Association i de FANDE, José Manuel Anta, admet que no coneix un sector amb tal complexitat com l'editorial.

“Cada vegada es venen menys *best-sellers*, però sí més títols. Hem passat a ser un mercat de demanda, on l'usuari és qui reclama el que vol llegir”, ha dit.

Anta ha desglossat al Forum Edita els diversos tipus de distribuïdors. En primer lloc, trobem els distribuïdors generals, que donen suport a l'editor. Els majoristes, per la seva banda, principalment donen suport a la llibreria. També existeixen els comercialitzadors, el paper dels quals és important per donar a conèixer els fons editorials entre els diferents canals. I, per últim, els distribuïdors digitals, que han anat creixent en els últims anys.

Com a analista del sector, José Manuel Anta ha citat en diverses ocasions, com a paradigma de les noves tendències, la companyia Ingram, que imprimeix sota demanda, i que aposta per la integració i la fusió de serveis. Aquesta impressió sota demanda funciona, ja, com “una prolongació del magatzem”.

“Han permès respondre ràpidament a la gran quantitat de comandes que s'han rebut durant el confinament. És un model de logística. La impressió sota demanda ha salvat molts editors”, sosté José Manuel Anta.

El director de FANDE creu més necessària que mai la col·laboració entre les estructures de distribució i els centres de comercialització, especialment les llibreries. I recorda la importància del màrqueting digital: “Hem de convertir-nos en prescriptors de llibres”, assenyala.

“Ja no hi ha debat entre llibre analògic o llibre digital. El debat ara és com oferir múltiples canals de venda, combinant l'espai físic i les plataformes digitals”, ha conclòs.

Diàleg
LES LLIBRERIES DESPRÉS DE LA PANDÈMIA

M. Carme Ferrer conversa amb Paco Goyanes

“Hi ha un abans i un després en la complicitat amb el client”

M. Carme Ferrer, de la Llibreria Empúries, i presidenta del Gremi de Llibreters de Catalunya, ha dit a Edita que les llibreries han seguit mantenint el contacte personal, encara que fos a través de plataformes com Zoom: “ens hem adonat que el virtual podia ser un aliat”, ha reconegut.

“Des del minut u hem notat la confiança dels lectors. Hi ha un abans i un després en la complicitat amb el client”, sosté, a més d’aprendre a treballar junts amb altres llibreters i a innovar en les presentacions de llibres. Algunes d’elles, ha explicat, les han organitzat en places públiques per garantir la distància social, i mantenir, així, les mesures sanitàries durant l’epidèmia.

“No deixarem de fer presentacions”, ha insistit Ferrer, que ha conversat al Forum Edita amb Paco Goyanes, de la Llibreria Cálamo de Saragossa. El llibreter reconeix que hi havia por durant les primeres setmanes, i que van decidir tancar durant dos mesos: “No enteníem res del que estava passant”, admet.

“Després, vam desenvolupar una estratègia de no abandonar els nostres clients. No veníem res, però manteníem l’esperit de la llibreria. Estàvem defensant una comunitat de lectors. Vam llançar la campanya ‘Dona suport a la teva llibreria’, un sistema d’afiliació amb una quantitat mensual. Hem quadruplicat el nombre d’afiliats a la llibreria”, explica Paco Goyanes.

“Els lectors el que volen quan van a una llibreria independent és un tracte humà”, insisteix. No obstant això, tot i que celebra haver resistit l’investida del coronavirus, admet que “no tenim ni idea de la situació econòmica que hi haurà al país. Temem una reestructuració del sector. Tancaran llibreries i editorials”.

D’altra banda, “hem après a restablir canals de comunicació amb altres llibreters. També amb editors i distribuïdors. Les organitzacions gremials no ens serviran per a crisis com aquestes, necessitem un altre tipus d’organització perquè tots estiguem representats”, explica Goyanes.

“La presentació de llibres sempre ha generat una font d’ingressos. Caldrà veure com es manté això”, explica el llibreter de Cálamo, en la mateixa direcció que la responsable de la Llibreria Empúries. ●

Diàleg

UNA PERSPECTIVA AMERICANA

Eva Congil conversa amb Fernando Fagnani

“Després d’una crisi, sempre hi ha una reconstrucció”

Fernando Fagnani, de Riverside i Edhasa Argentina, ha reclamat, a través de videoconferència, que “no és moment per treure avantatge. És el moment d’estar tots junts”. La indústria editorial, ha explicat, “depèn d’unes condicions econòmiques que necessiten estabilitat i polítiques econòmiques raonables, i això no es dona a l’Argentina des de fa molts anys”.

No obstant això, malgrat les dures circumstàncies que travessa el país i la zona, cal no oblidar, insisteix, que “el lector vol seguir llegint. El lector el que vol és qualitat i bon preu. És igual si el llibre s’ha publicat a l’Argentina o a Espanya”.

“A Mèxic i Argentina han caigut grans editorials. La globalització, des de 1990, va arribar a tots els sectors. Va passar amb el petroli i amb la siderúrgia. El que va passar en el mercat del llibre no és tan estrany. Això explica el canvi de morfologia de la regió. Però no parlaria d’enfonsament”, ha matisat Fernando Fagnani.

“També cal tenir paciència. Això passarà. No és un mal moment, paradoxalment, per als que comencen a exportar. Després d’una crisi, sempre hi ha una reconstrucció, i es creen espais que abans no existien”, considera l’editor de Riverside.

A més assegura que “és el moment de la novel·la. Tot i que la crònica té lectors fidels que tampoc perdrà, la ficció ajuda a suportar la sobrecàrrega d’informació”.

“Amèrica Llatina és un negoci a llarg termini per a les editorials espanyoles. Tens 250 llibreries de grandíssim nivell. Cal fer un treball continu. Aquesta xarxa cal treballar-la”, ha conclòs Fagnani.

En una línia similar, Eva Congil, d’Anagrama, reconeix que “el pont entre Espanya i Amèrica és difícil. La pandèmia no ens ha enxampat a tots per igual. Aquí la cadena de pagament no ha quedat trencada”.

Per això, fa una “crida a la prudència, però també a l’esperança”. I és que Congil explica que ha augmentat la publicació dels autors llatinoamericans. “El nostre catàleg sempre ha estat format per autors llatinoamericans”, ha recordat.

“Els editors no han de tenir por. Hi ha gent a l’altre costat amb la qual es poden fer bons acords. Hi ha fórmules per distribuir-hi. Sempre hi ha cicles d’inestabilitat a Llatinoamèrica, però a llarg termini sempre val la pena”, ha dit Eva Congil, qui, com el seu col·lega, ha advertit que la ficció ha funcionat molt bé, a més de créixer la literatura juvenil i infantil.

L’editora d’Anagrama admet que “ser una editorial independent fa que sempre estiguis en desavantatge davant els grans grups en relació a les compres”, però, alhora,

assenyala que “gaudeixes d’una certa llibertat de moviment i agilitat que no tens amb una estructura més gran”.

“Cal fer molta pedagogia. És difícil per a molts editors entendre què han de fer per exportar. Caminar aquest pont no sempre és fàcil. Generalment, tot (comprovar que la versió castellana no hi posi “todos”) són traves per a qui comença. Però hem de parlar més entre tots, ser més oberts”, ha conclòs Eva Congil. ●

Ponència

LA PROPIETAT INTEL·LECTUAL AL MÓN

Hugo Setzer

“El dret d'autor no es pot reemplaçar per la publicitat”

Hugo Setzer, president de la International Publishers Association-IPA, la federació d'associacions d'editors, ha explicat al Forum Edita que la seva tasca se centra, fonamentalment, en la defensa de la llibertat de publicació (en combatre la censura, per tant) i, al mateix temps, en la defensa dels drets d'autor.

Des de Ciutat de Mèxic, ha arrencat la seva intervenció en català, i ha insistit que “els drets d'autor han proveït la societat d'una quantitat d'informació enorme”. “El marc legal ha creat els incentius correctes perquè els autors puguin escriure, i perquè els editors puguin invertir”, assegura.

“El dret d'autor s'ha anat devaluant, pel que té d'intangible, i perquè s'han creat gegants tecnològics el model de negoci dels quals és vendre publicitat. I per vendre publicitat han d'oferir continguts gratuïts. A més, sobretot, volen obtenir informació. No som els seus clients, som el seu producte”, lamenta Hugo Setzer.

Setzer defensa que “el dret d'autor no es pot reemplaçar per la publicitat” i posa Canadà com a exemple paradigmàtic. El govern va creure que el material educatiu s'havia d'oferir sense retribució. “El resultat ha estat catastròfic. Han tancat editorials, i ara molts nens han d'estudiar amb llibres dels Estats Units. Els autors i editorials canadencs ja no tenen incentius per mantenir la indústria”, ha explicat.

“Biblioteques, editorials i centres culturals treballaven per connectar els lectors de totes les edats. I ho fan respectant els drets d'autor”, afirma Hugo Setzer. “Atacant els drets d'autor, el que es pretén és desmantellar el sistema mateix que ha permès el desenvolupament cultural. Durant 300 anys hem fet un gran esforç. Si no paguem nous continguts, no es generaran”, avisa.

Preguntat pel públic, el president de la International Publishers Association-IPA ha dit que “seria perillós que l'Estat financés els autors, perquè els podria censurar. És un tema molt delicat pel que fa a la llibertat de publicació”. Aquest no és el millor model de retribució, sosté. ●

Diàleg

DEU COSES SOBRE PUBLICACIONS QUE MAI MÉS SERAN EL MATEIX

Richard Charkin conversa amb Jordi Nadal

“El mercat de l'editor és l'autor, no el lector”

En una divertida conversa a través de *streaming*, l'editor de Plataforma Editorial, Jordi Nadal, i l'editor Richard Charkin han parlat sobre algunes de les transformacions del sector que han arribat per quedar-se.

Jordi Nadal ha estat l'encarregat de formular els interrogants a Charkin. Irònic, s'ha preguntat per què els editors s'avergonyeixen sempre de parlar de les vendes, “com si fóssim tots aristòcrates”, ha fet broma.

Li ha preguntat a Richard Charkin que, si tingués un fill que volgués ser editor, quins idiomes hauria d'aprendre, i la resposta ha estat que xinès mandarí —encara que “és molt difícil”— i espanyol. I també Nadal li ha demanat conèixer què és el que li reclama a algú que busca ser contractat a la seva editorial. “El que busco és que sigui polivalent. Tampoc cal ser un expert per ser editor”, ha respost, també irònic, Charkin.

Ha estat precisament Richard Charkin qui, des del Regne Unit, ha explicat que abans de la pandèmia, i després de fundar el seu segell propi, Mensch Publishing, ja ha implementat formes de treball que moltes editorials incorporaran a partir d'ara. “Jo no tinc despatx. La meva editorial no té costos fixos. Ni un pressupost. No pago bestretes als autors. Sí pago drets d'autor, el 25%, i quan rebo els diners els envio trimestralment els *royalties*”.

“No penso que el nostre mercat sigui el lector, el mercat de l'editor és l'autor. Cal seduir, acompanyar-lo en tot el procés”, ha defensat Richard Charkin, que ha posat sobre la taula aquesta visió com el primer punt del seu particular decàleg.

“Els beneficis fan possible l'edició, no són l'objectiu fonamental. L'objectiu és crear valor”, diu Charkin. També que “les llibreries no necessàriament generen vendes”, i que “la pandèmia ha demostrat que el món està interconnectat, de manera que les restriccions per fronteres no tenen massa sentit”.

Insisteix que les despeses fixes són massa elevades en la majoria d'editorials: “Els despatxos i oficines s'han de reduir. Més teletreball i més flexibilitat laboral”.

Amb una llarga trajectòria professional a l'esquena, l'editor sosté que “cal eliminar les vaques sagrades”, i augura que “les grans editorials sobreviuran, i creixeran, però ho faran perquè compraran empreses, amb millor logística, no per generar més contingut”.

“Les editorials més petites creixerem per la creativitat, pel màrqueting i per la manera de vendre. És un sector molt dinàmic”, assegura.

Finalment, qui va ser director executiu de Pergamon Press i Oxford University Press, ha lamentat que “l'autocensura d'avui no té precedents. Cal combatre-la”, ha conclòs. ●

BALANÇ DE LA JORNADA

Sergio Vila-Sanjuán

“No hi ha cap altra filosofia possible que l'optimisme”

Sergio Vila-Sanjuán Robert, periodista cultural i historiador de l'edició, i codirector del Forum Edita, ha estat l'encarregat de tancar la cinquena edició del Forum. Ha aprofitat la seva intervenció per, a més de recordar els recentment morts —l'escriptor Juan Marsé i l'editor Luigi Spagnol, que l'any passat va participar en les jornades—, homenatjar l'escriptor Carlos Ruiz Zafón, amic personal, i “un dels autors internacionals que més han ajudat a incrementar lectors”.

Vila-Sanjuán considera que, després de la pandèmia, i després d'escoltar els llibreters i editors, “hi ha molts motius per dirigir-se a les llibreries. I no hi ha cap altra filosofia possible que l'optimisme”. A més, ha assenyalat que lectors, crítics i periodistes estan parlant ja d'un segon boom de la literatura hispanoamericana, “aquesta vegada protagonitzat per escriptors dels dos continents. Una allau de novel·les d'escriptors joves, en castellà i també en llengua catalana, està renovant la nostra literatura amb nous registres, nous temes i noves sensibilitats”.

“La pandèmia ens obliga a reflexionar i buscar explicacions. Tenim suggestius assajos que entren a fons en la salut i les incògnites del futur”, ha afegit, per concloure, com és habitual, amb la llista de les frases més destacades que s'han pogut escoltar al Forum Edita. Són les següents:

ORIOL AMAT: “Estem en un moment de grans certeses. Tenim la certesa que la incertesa és màxima i que en 24 hores tot pot canviar”.

JOSÉ MANUEL RODRÍGUEZ URIBES: “Treballo en un gran pacte d'estat per protegir l'activitat cultural, protegir les indústries culturals i consolidar un model econòmic i social més resilient. Estem preparats per convocar una taula del llibre, amb representants de tota la cadena. L'activitat editorial, la digitalització de la qual és un model inspirador per a la resta de l'economia espanyola, es beneficiarà dels fons europeus”.

JOAN SUBIRATS: “Barcelona no seria el que és sense el món del llibre. L'Ajuntament s'hi va bolcar des de l'inici de la pandèmia, amb iniciatives com donar suport amb un milió d'euros a la compra de llibres i la d'intentar aconseguir que el Sant Jordi es pogués mantenir d'alguna manera. Els resultats ens van donar la raó”.

MARIÀNGELA VILALLONGA: “Treballem per declarar la cultura com a bé essencial. També treballem en el Pla Nacional de Lectura, comptant amb tota la cadena d'interès: els creadors, els editors, els distribuïdors i els llibreters. I ajudem també a la internacionalització del llibre a través de l'Institut Ramon Llull”.

PATRICI TIXIS: “Amb la pandèmia la lectura ha reaparegut amb força com a tema de conversa i segueix estant més viu que mai. Des que les llibreries han tornat a

obrir, les xifres no han fet més que millorar, i ja estem en el 88% de la facturació de l'any passat per aquestes dates. La pandèmia ha actuat com a acceleració de moltes tendències que ja estaven en marxa, i també ha posat de manifest les nostres debilitats”.

JAVIER APARICIO MAYDEU: “A més de pantalles, aquests mesos hem tingut llibres, i gràcies a ells hem evitat embogir. Això demostra que la cultura no pot ser tractada com un decorat, a l'estil de les biblioteques que apareixien com a fons de moltes intervencions telemàtiques. Més enllà de tot això són molts els que han dit: els llibres m'han permès estar millor”.

RÜDIGER WISCHENBART: “La crisi pot ser vista com un cigne negre, que ha colpejat el món del llibre en un moment fràgil. El primer instint va ser envoltar-lo amb un mur de defensa. Però en els subsegüents programes de suport dels governs, els llibres hi tenen un paper molt menor”.

IÑIGO PALAO: “La caiguda de vendes ha estat de l'18% en el primer semestre, agreujada per no haver comptat amb els grans esdeveniments de màrqueting com el Sant Jordi o la Fira del Llibre. També és un any marcat per la falta de novetats, el 26% menys de noves referències, a causa de plans editorials posposats per la pandèmia”.

JESÚS BADENES: “El comerç electrònic ha pujat de l'15 a l'23% del mercat. L'e-book, del 5 al 7%. La part del lleó segueix corresponent al llibre imprès. Es consoliden les llibreries com a primera opció de compra, però els llibreters han d'incorporar l'e-commerce com a element fonamental. El premi Planeta se celebrarà com sempre el proper 15 d'octubre, amb característiques diferents i respectant tots els protocols sanitaris”.

NÚRIA CABUTÍ: “La bona notícia és que en aquests mesos l'entreteniment i la cultura han estat cavalls guanyadors. El sector de lectors de 15 a 35 anys és el que ha crescut més. En el nostre grup hem constatat una bona venda de fons i de llibre de butxaca. Hi ha hagut lleialtat dels lectors a les llibreries quan han obert. La mala notícia és que a Amèrica Llatina la situació és molt greu i la recuperació serà molt lenta”.

PIERO SALABÈ: “Alemanya tradueix molts més autors italians que de llengua espanyola, quan aquest és un mercat molt més ampli”.

SOL SALAMA: “El confinament m'ha donat l'alegria de trobar-me amb una comunitat de lectors fidels i de veure com s'ha generat una xarxa virtual entre llibreters independents, lectors i editorials. S'han realitzat esdeveniments literaris digitals que han trencat fronteres”.

MIGUEL BARRERO: “Els editors educatius hem tingut la satisfacció d'haver facilitat que hi hagués continuïtat en el procés d'aprenentatge amb els nostres materials, en el moment en què calia improvisar l'ensenyament a la sala d'estar de casa. Aquesta satisfacció ara es tenyeix de preocupació davant el curs escolar i la forma en què afectarà la nostra facturació. Hem multiplicat per quatre les nostres llicències per a llibres digitals durant la pandèmia. Un actiu en el qual durant anys havíem invertit molts diners per fi s'ha vist descobert”.

MONTSE AYATS: “L’edició en català viu un moment dolç, de creixement sostingut, que s’ha de basar en incorporar més lectors, i la pandèmia no l’ha colpejat més que al sector del llibre en altres llocs. Al juny i juliol hi ha hagut recuperació. És important l’avanç de la ficció, que significa una lectura especialment estimada i escollida, i l’auge de la literatura infantil i juvenil, que consolida un grup de lectors amb moltes possibilitats de creixement”.

JOSÉ MANUEL ANTA: “Entre les tendències de la distribució internacional figuren la fusió de grans distribuïdors, o d’alguns dels seus departaments, i la tendència a canviar el tipus de servei que presten. Hi ha menys *best-sellers* que sustenten el mercat i, en canvi, es tracta d’inundar el mercat amb molts títols. La impressió sota demanda és un fenomen en auge”.

M. CARME FERRER: “Quan vam reobrir amb el sistema de cita prèvia, no donàvem l’abast. Tothom volia venir a comprar. El client ha passat a ser amic i còmplice. Tot això malgrat que han estat mesos molt durs i que cal recuperar tot el que s’ha perdut”.

PACO GOYANES: “El suport de l’Administració en aquest període ha estat clau. La gran majoria hem aplicat ERTes i sol·licitat crèdits ICO. L’ajuda de quatre milions del Ministerio de Cultura ha estat importantíssima. Nosaltres, el primer que vam fer va ser assegurar als nostres distribuïdors que els pagaríem”.

EVA CONGIL: “El pont entre Espanya i Amèrica és difícil, i la distribució allà, complexa, amb revessos que en ocasions són difícils de remuntar. La pandèmia no ens ha enxampat a tots per igual, perquè a Espanya la cadena de pagaments no ha quedat truncada. Però hi ha gent a l’altre costat amb qui podem fer bons acords i a llarg termini ens beneficiarà, ens necessitem tots”.

FERNANDO FAGNANI: “Amèrica Llatina és un negoci a llarg termini per als editors espanyols. Jo no seria pessimista, seria prudent. Demanar ajuda a l’Argentina és difícil, perquè el llibre no ha estat el sector més colpejat. Serà una recuperació complicada però s’ha revaloritzat molt la llibreria de barri, el llibreter independent està tenint un paper molt més actiu”.

HUGO SETZER: “La pandèmia ha tret a la superfície el millor i el pitjor. Mentre centenars d’editors es prestaven a compartir continguts de manera gratuïta per ajudar a pal·liar la crisi, altres aprofitaven per llançar la seva agenda. Una biblioteca nord-americana va pujar 1,3 milions de pàgines escanejades il·legalment, per exemple. Avui el sistema legal de drets d’autor, que ha permès el desenvolupament de la indústria de el llibre, està sota atac i volen desmantellar-lo. No ho permetem”.

JORDI NADAL: “Per què hi ha tanta gent en el món editorial que diu no preocupar-se per les vendes? Són aristòcrates o què els passa?”.

RICHARD CHARKIN: “El treball de l’editor és complex, consisteix a supervisar edició, vendes, màrqueting, disseny... Els veritables clients dels editors no són els lectors, sinó els autors. En la meua nova aventura editorial no pago avenços editorials, però pago el 25% en concepte de *royalties*”. ●

Organitzen:

Máster en Edición

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

Amb la participació de:

